

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 18 grudnia 2009 r.

**Pan
Jacek Gruszczyński
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Płocku**

LWA-410-38-02/2009
P/09/110

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Płocku, zwanym dalej „PIW”, kontrolę w zakresie realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 września 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez PIW zadań w zakresie realizacji Programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (zwanego dalej Programem), mimo stwierdzonych nieprawidłowości nie mających jednak istotnego wpływu na jego realizację.

1. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Płocku (PLW), po uzgodnieniach z Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii, w dniu 23 sierpnia 2008 r. przystąpił do realizacji programu określonego w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń².

Programem zostało objętych w I próbobraniu 3332 stad ,w II odpowiednio 2454 oraz w (na dzień 30 września 2009 r.) III 1386 stad. Rezultatem podjętych działań było

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 64, poz. 397 ze zm.

uznanie 1342 stad wolnych od choroby Aujeszkiego, t. j. 97 % zbadanych stad w III próbobraniu.

Przy realizacji programu PLW stosował metodę likwidacji sztuk chorych. Skutkiem tych działań była likwidacja 411 stad w których było 9,5 tys. szt. świń. Wydatkowano na ten cel 2.344,2 tys. zł.

2. Uwagi NIK dotyczą braku pełnego rozeznania przed przystąpieniem do Programu, rzeczywistej liczby stad trzody chlewnej u producentów na terenie powiatu płockiego. Ustalenie stad trzody chlewnej do objęcia Programem przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w Systemie Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt (S.I.R.Z) udostępnione przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), informacje urzędów gmin oraz rejestr podmiotów nadzorowanych prowadzonych w Inspektoracie. Liczba stad trzody chlewnej ujętych w S.I.R.Z i w rejestrze prowadzonym w PIW, różniły się od siebie. Według stanu na dzień 23 sierpnia 2008 r. dane S.I.R.Z wskazywały na funkcjonowanie na terenie powiatu 5243 stada i taką ilość stad PLW przyjął do realizacji programu. W wyniku realizacji programu ustalono, że dane zawarte w S.I.R.Z były niedokładne ponieważ uwzglęniały stada „puste” t. j. takie w których zaprzestano chowu świń. Podczas realizacji programu PLW nie posiadał aktualnych rejestrów z przyczyn od niego niezależnych, ponieważ hodowcy nie wywiązywali się z obowiązku zgłoszenia rozpoczęcia lub zaprzestania tego rodzaju działalności.
3. NIK pozytywnie ocenia wydatkowanie środków budżetowych na realizację Programu. PIW wydatkował łącznie na ten cel 3 348,2 tys. zł, w tym:
 - 2 344,2 tys. zł (70,02 %) na odszkodowania za zwierzęta ubite oraz padłe przy pobieraniu krwi,
 - 296,4 tys. zł na wynagrodzenia za wykonywane czynności osób wyznaczonych jako urzędowi lekarze. Wynagrodzenie było naliczane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii³,
 - 707,5 tys. zł na zakup: usług dezynfekcyjnych, transport, ubój, utylizację, zakup pętli, igłoprobówek, środków dezynfekcyjnych oraz odzieży jednorazowej.

Ustalono, że PIW otrzymywał wystarczające środki finansowe na realizację programu, za wyjątkiem I kwartału 2009 roku, skutkiem czego było wstrzymanie jego realizacji na okres 3 tygodni.

4. PLW dla realizacji zadań ujętych w Programie - na podstawie art. 16 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁴ - wyznaczył (i zawarł stosowne umowy) w 2008 r. - osiemnastu i w 2009 r. – czternastu lekarzy weterynarii, niebędących pracownikami Inspektoratu. Osoby te spełniały wymogi określone w § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby niebędące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób⁵.
5. Uwagi NIK dotyczą nadzoru sprawowanego przez PLW nad pracą lekarzy weterynarii, realizujących czynności zlecone w ramach programu. Do dnia 12 sierpnia 2009 r. PLW nie przeprowadził żadnej kontroli w tym zakresie, uzasadniając to brakiem czasu. Dopiero od dnia 12 sierpnia 2009 r. PLW skontrolował pracę 5 wyznaczonych lekarzy do wykonywania zadań im zleconych.
6. NIK pozytywnie ocenia prowadzenie dokumentacji związanej ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt. Informacje o stadach zakażonych chorobą Aujeszkyego były umieszczane w Księżce zgłoszeń chorób zakaźnych zwierząt oraz w Księdze chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania. W 2008 r. w ww. dokumentacji zarejestrowano 305 ognisk choroby, w 2009 r. - 106 ognisk. Uwagi NIK dotyczą nie wypełniania w kilku przypadkach wszystkich rubryk w powyższych księzkach, które wg. PLW zostaną uzupełnione do końca 2009 r.
6. NIK pozytywnie ocenia stały nadzór PLW nad przemieszczaniem zwierząt do rzeźni ze stad zarażonych, sprawowany z wymogami rozdziału 3.7.2. i 3.6.2. programu. Analiza dokumentacji związanej z czyszczeniem, odkażaniem pomieszczeń inwentarskich oraz sprzętu wykazała, że działania w tym zakresie były prawidłowe. Wszystkie świadectwa zdrowia świń wystawiane były zgodnie z wzorami określonymi w instrukcjach Głównego Lekarza Weterynarii Nr GLWz.400/AD-1/08 z dnia 24.06.2008 r. i Nr GLWz.400/AD-1a/09 z dnia 13.07.2009 r. NIK nie wnosi zastrzeżeń do działań związanych z odkażaniem pomieszczeń stad, w których stwierdzono przypadki wystąpienia choroby Aujeszky'ego.
7. W ocenie NIK, nadzór PLW nad ponownym zasiedlaniem stad po uprzedniej likwidacji zwierząt był prawidłowy. Wyniki kontroli wykazały, że PIW przeprowadzał kontrole przemieszczeń zwierząt „z” i „do” stada – zgodnie z wymogami rozdziału 3.7 Programu i właściwie je dokumentował.
8. Uwagi NIK dotyczą prawidłowości sporządzania sprawozdań z realizacji programu za okres od stycznia do 30 czerwca 2009 r. Wyniki kontroli wykazały, że w sprawozdaniu półrocznym na 30 czerwca 2009 liczbę zwierząt z dodatnim wynikiem określono na 133 sztuki, podczas gdy suma ze sprawozdań z poszczególnych miesięcy wyniosła 111 szt. Wynikła różnica 22 sztuk jak określił PLW *była skutkiem opóźnień w przesyłaniu danych ze strony Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Ostrołęce.*

³ Dz. U. Nr 178, poz. 1837, ze zm.

⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 89, poz.860 ze zm.

9. NIK negatywnie ocenia wydawanie przez PLW (po drugim pobieraniu próbek) decyzji o nadaniu statusów stad wyłącznie właścicielom stad, którzy wystąpili o wydanie takich decyzji. Było to sprzeczne z treścią punktu 3.1.1. i 3.1.2. załącznika do powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. która nakazywała wydawanie decyzji, na tym etapie realizacji programu, w stosunku do każdego stada. Również nie nadawano stadom – znajdującym się w obszarze o promieniu 1,5 km od stad zakażonych – statusu stad w obszarze zapowietrzonym, o czym mowa w punkcie 3.1.1. i 3.1.2. powołanego załącznika.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu właściwego rozpoznania liczby stad trzody chlewnej i doprowadzenie do zgodności danych w tym zakresie zawartych w rejestrach PIW i w bazie ARiMR.
2. Podejmowanie wszelkich możliwych działań prowadzących do wywiązywania się przez wszystkich producentów z obowiązku zgłaszania PIW prowadzenia działalności nadzorowanej.
3. Prawidłowe sporządzanie sprawozdań z realizacji programu.
4. Uzupelnienie Księgi zgłoszeń chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji i Księgi chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania.
5. Zwiększenie nadzoru nad pracą lekarzy weterynarii realizujących czynności zlecone w ramach programu.
6. Wydawanie stosownych decyzji o statusie stada dla wszystkich hodowców świń.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.